

**WETENSCHAPPELIJK COMITÉ
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 21-2010

Betreft : Optimalisatie van het FAVV analyseprogramma : scores voor de belangrijkheid van microbiologische kwaliteits- en hygiëne-indicatoren voor de beheersing van voedselveiligheidssystemen (dossier Sci Com 2010/17: eigen initiatief dossier)

Advies gevalideerd door het Wetenschappelijk Comité op 24 juni 2010

Samenvatting

Bij het opstellen van het controleprogramma baseert het FAVV zich op de procedure 'methodologie voor het opmaken van het programma van de officiële controles van het FAVV' (PCCB/78/2009). In dit advies worden aanbevelingen gedaan voor de optimalisatie van deze methodologie met betrekking tot de scores voor de belangrijkheid van microbiologische kwaliteitsparameters (vb. totaal kiemgetal) en de hygiëne-indicatoren (vb. *Enterobacteriaceae*). Indien het FAVV voor deze parameters de benadering "vaststellen van een verontreiniging" (uniforme benadering) wenst te gebruiken voor de bepaling van het aantal analyses in het analyseprogramma, raadt het Comité aan een score toe te passen voor het "belang voor de goede beheersing van het voedselveiligheidssysteem" i.p.v. een score voor het "belang voor de volksgezondheid". In dit advies wordt ook de aandacht gevestigd op het belang van de vergelijking van de resultaten van deze parameters over verschillende jaren.

Summary

Advice 21-2010 of the Scientific Committee on the optimization of the FASFC analysis program and the attribution of scores for the importance of the microbiological quality and hygiene indicators for the control of food safety systems.

During the elaboration of the analysis program, the FASFC uses the procedure "methodology for the elaboration of the official controls of the FASFC" (PCCB/78/2009). This advice contains recommendations for the optimization of the methodology related to the scores for the importance of the microbiological quality parameters (e.g. total aerobic count) and the hygiene-indicators (e.g. *Enterobacteriaceae*). If the FASFC prefers to use for the calculation of the number of analyses in the analysis program, the approach "Detection of a contamination" (uniform approach), the Committee advises to use a score for the "importance for the control of the food safety management system" instead of a score for the "importance of the human health". This advice also draws attention on the importance of the comparison of results of these parameters over the years.

Sleutelwoorden

Analyseprogramma, kwaliteitsparameters, hygiëneparameters, scores, voedselveiligheidssysteem

1. Referentietermen

Dit advies kadert in een eigen initiatief dossier waarin het de bedoeling is om voorstellen te formuleren m.b.t. de optimalisatie van de methodologie die door het FAVV toegepast wordt bij het opstellen van het controleplan.

Het FAVV programmeert analyses waarbij de procedure 'methodologie voor het opmaken van het programma van de officiële controles van het FAVV (PCCB/78/2009) gevolgd wordt. Teneinde aanbevelingen te doen voor de optimalisatie van deze methodologie, heeft het Wetenschappelijk Comité een eigen initiatief dossier opgestart. Dit advies heeft betrekking op de microbiologische kwaliteitsparameters (vb. totaal kiemgetal) en de hygiëne-indicatoren (vb. *Enterobacteriaceae*).

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 7 mei 2010 en de plenaire zitting van 18 juni 2010;

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Advies

Dit advies is een eerste output in het kader van dit eigen initiatief dossier. Voor de bepaling van het aantal analyses in het controleprogramma baseert het FAVV zich op de procedure PCCB/78/2009, 'Methodologie voor het opmaken van het programma met de officiële controles van het FAVV'. Volgende methoden zijn hierin voorzien :

- i) Aantal analyses zoals vastgelegd in de wetgeving ;
- ii) Aantal analyses gebaseerd op een statistische benadering : programmatie met het oog op het vaststellen van een verontreiniging (risico gebaseerde benadering) ;
- iii) Aantal analyses gebaseerd op een statistische benadering : programmatie met het oog op het schatten van de prevalentie ;
- iv) Aantal analyses gebaseerd op het vervullen van een voorwaarde : het aantal analyses wordt a-priori bepaald.

In methode 2 "aantal analyses gebaseerd op een statistische benadering : programmatie met het oog op het vaststelling van een verontreiniging (risico gebaseerde benadering)" wordt het aantal analyses bepaald door toepassing van drie scores die liggen tussen 1 en 4:

- Het belang van de gevolgen van het gevaar (ernst);
- De bijdrage van de matrix (vb. levensmiddel) aan de blootstelling van de consument;
- De aanwezigheid (prevalentie) van het gevaar in de populatie.

Het Wetenschappelijk Comité heeft reeds twee adviezen uitgebracht waarin, m.b.t. de microbiologische gevaren (vb. *Salmonella*, *Listeria monocytogenes*,...), een score geëvalueerd werd voor het belang van de gevolgen voor de volksgezondheid (advies 14-2005, advies 13-2010).

Deze scores voor de ernst (belang van de gevolgen voor de volksgezondheid) worden momenteel ook toegepast voor de kwaliteitsparameters "totaal aëroob kiemgetal" en "totaal gisten en schimmels" en de hygiëne-indicatoren "*Escherichia coli*" en "*Enterobacteriaceae*". Kwaliteitsparameters geven een indicatie van de kwaliteit van levensmiddelen, terwijl

hygiëne-indicatoren een indicatie geven van de mate waarin hygiënemaatregelen toegepast worden (indicator voor laag frequent voorkomende pathogenen).

De doelstelling van de methode “vaststellen van een verontreiniging” is niet direct van toepassing voor de kwaliteitsparameters en de hygiëne-indicatoren. Indien men deze methode voor deze parameters evenwel wenst te gebruiken voor de bepaling van het aantal analyses in het FAVV-analyseprogramma (uniforme benadering), wordt voorgesteld om in plaats van een score voor het belang van de gevolgen voor de volksgezondheid, een score toe te passen die het belang weergeeft voor de beheersing van het voedselveiligheids-systeem. Er wordt hierbij aangeraden om voor deze vier parameters in levensmiddelen een score 3 (schaal van 1 tot 4) te gebruiken. Bij vaststelling van een overschrijding t.o.v. de actielimieten voor deze parameters wordt aangeraden om de gepaste corrigerende acties en een herziening van de beheersmaatregelen voor goede hygiëne in de onderneming uit te voeren.

Door de “Trends and Sources”-eenheid van de EFSA werd recent een technisch rapport uitgebracht waarin monitoring gedefinieerd wordt als “de verzameling van gegevens over zoönotische agentia en de observatie van de verschillen gedurende verschillende jaren” (EFSA, 2010). Hierbij wordt “trend monitoring” ingedeeld in twee categorieën :

- “Trend watching”, waarbij passieve monitoring van gegevens voor de detectie van mogelijke trends bedoeld wordt ;
- “Trend analysis”, waarbij het de bedoeling is om significante verschillen in tijd te detecteren na een statistische analyse en epidemiologische interpretatie van de gegevens.

Het is belangrijk om de resultaten van deze kwaliteitsparameters en hygiëne-indicatoren gedurende verschillende jaren te vergelijken. Deze vergelijking valt onder de hierboven vermelde categorie “trend watching”. Verder zetting van de activiteiten binnen dit eigen initiatief dossier kunnen leiden tot concrete aanbevelingen met betrekking tot “trend watching” en “trend analysis”.

4. Conclusie

Bij het opstellen van het controleprogramma baseert het FAVV zich op de procedure ‘methodologie voor het opmaken van het programma van de officiële controles van het FAVV’ (PCCB/78/2009). In dit advies worden aanbevelingen gedaan voor de optimalisatie van deze methodologie met betrekking tot de scores voor de belangrijkheid van microbiologische kwaliteitsparameters (vb. totaal kiemgetal) en de hygiëne-indicatoren (vb. *Enterobacteriaceae*). Indien het FAVV voor deze parameters de benadering “vaststellen van een verontreiniging” (uniforme benadering) wenst te gebruiken voor de bepaling van het aantal analyses in het analyseprogramma, raadt het Comité aan een score toe te passen voor het “belang voor de goede beheersing van het voedselveiligheidssysteem” i.p.v. een score voor het “belang voor de volksgezondheid”. In dit advies wordt ook de aandacht gevestigd op het belang van de vergelijking van de resultaten van deze parameters over verschillende jaren

Voor het Wetenschappelijk Comité
Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 05/07/2010

Referenties

Advies 40-2005 Evaluatie van de waarden die worden toegekend aan de ernst van de schadelijke gevolgen die verbonden zijn aan de aanwezigheid van gevaren m.b.t. voedselveiligheid en/of dierlijke en plantaardige productie (dossier Sci Com 2005/24).

Advies 13-2010 Analyseprogramma van het FAVV : herevaluatie van de scores die zijn toegekend aan de ernst van de gevaren met betrekking tot voedselveiligheid, dierlijke productie en plantaardige productie (dossier SciCom 2009/36A – partim microbiologie)

Procedure FAVV PCCB/78/2009. 'Methodologie voor het opmaken van het programma met de officiële controles van het FAVV'.

EFSA 2010. Scientific Report of EFSA. Technical specifications for monitoring community trends in zoonotic agents in foodstuffs and animal populations. EFSA Journal 2010, 8(3):1530.

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, P. Lheureux, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, C. Saegerman, B. Schiffers, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem, G. Vansant

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt het wetenschappelijk secretariaat en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit:

Leden Wetenschappelijk Comité

L. Herman (verslaggever), D. Berkvens, L. De Zutter, K. Dierick, H. Imberechts, M. Uyttendaele

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 27 maart 2006.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.